

**ВСЕУКРАЇНСЬКА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ
(УКРКООПСІЛКА)
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
КОЛЕДЖ**

Затверджено
Рішенням педагогічної ради ТКТЕК
від 12 березня 2020 року

Протокол №5

Затверджую

Директор коледжу

В.М. Мулярчук

**Програма для проведення фахових випробувань
для вступу за освітньо-кваліфікаційним рівнем
фаховий молодший спеціаліст
на основі ОКР кваліфікований робітник професії «Агент з організації туризму»
для вступу на спеціальність 242 «Туризм»**

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії
економічних дисциплін, маркетингу,
технології і організації
обслуговування, товарознавства
Протокол №9 від 04 березня 2020 р.
Голова комісії: Л.Мокрій Л.С.

Тернопіль 2020

Пояснювальна записка

Програма фахових випробувань передбачає перевірку рівня знань абітурієнтів з технології та організації туристичної діяльності, географії туризму України та туристичного країнознавства.

Абітурієнт повинен:

знати:

- особливості використання систем бронювання при пошуку турів на сайтах туроператорів;
- особливості роботи з друкованими матеріалами туроператорів;
- особливості ціноутворення при формуванні та продажу турпродукту, комісійні та бонусні програми турпідприємств;
- принципи використання комп'ютерних систем бронювання авіаквитків;
- особливості надання страхових полісів виїжджаючим за кордон;
- види туристської документації, особливості їх виписки та видачі тощо;
- особливості сучасного розвитку та перспективи розвитку туризму в різних країнах та регіонах світу;
- рекреаційно-туристичні ресурси (природно-географічні, природно-антропогенні, суспільно-історичні) різних країн та регіонів світу;
- туристично-рекреаційне районування світу;
- теоретичні засади географії туризму України, основні поняття і концепції, географію туристичних ресурсів України, географію туристичних потоків України, географію спеціалізованих видів туризму в Україні.

вміти:

- застосовувати у процесі туристичного дослідження країн та регіонів світу основи теорії туристичного країнознавства;
- застосовувати набуті знання для розробки туристичних маршрутів за допомогою комплексних туристичних характеристик країн й регіонів світу;
- користуватись схемами туристично-рекреаційного районування світу;
- застосовувати набуті знання для аналізу рекреаційно-туристичного потенціалу країн та регіонів світу;
- оформлювати основні технологічні документи: ваучер, договір на туристичне обслуговування, страховий поліс, заявку на бронювання;
- складати програму перебування туристів, програму обслуговування, інформаційний листок, технологічну карту та ін.;

- давати характеристику основним технологічним процесам у туристських фірмах;
- використовувати набуті теоретичні та практичні навички для подальшої роботи в туристській галузі.

Технологія та організація туристичної діяльності

Тема. Технологія та технологічний процес в туристичній діяльності

Сутність поняття технологія. Учасники технологічних процесів у туристській діяльності. Класифікація та функції туроператорів і турагентів. Нормативно-законодавча база провадження туроператорської та турагентської діяльності. Туристська документація. Особливості діяльності туроператорів та турагентів. Основні принципи взаємодії туроператорів і турагентів.

Тема. Основні принципи взаємодії туроператорів і турагентів.

Договірні відносини.

Поняття «договір». Види договірних відносин між туроператором і турагентом. Структура договору. Бонусні та комісійні програми туроператорів. Турфірми-консолідатори. Характеристика сайтів туроператорів, специфіка та структура подання інформації.

Тема. Особливості обслуговування в готелях та договірні відносини з підприємствами розміщення

Готелі. Основні та додаткові послуги в готелі. Договірні відносини з підприємствами розміщення та особливості обслуговування в готелях. Бронювання готельних номерів. Особливості он-лайн бронювання готелів. Особливості аналізу засобів розміщення і надання про них об'єктивної інформації туристам.

Тема. Особливості організації харчування туристів при організації туристських подорожей

Організація харчування в туризмі: схеми організації харчування туристів, режими харчування. Підприємства харчування: ресторан, бар, ресторан-бар, кафе, кав'ярня, кафе-бар, кафе-пекарня, чайний салон, кафетерій, закусочна, шинок, нічний клуб, пивна зала, їдальня, буфет. Види сніданків та вечерь: континентальний сніданок, розширений континентальний сніданок, англійський сніданок, американський сніданок, національний сніданок, «шведський стіл», гала дінер, вечір національної кухні. Типи обслуговування туристів: A la carte, меню де жур (Табльдот), A parte.

Тема. Транспортні послуги в туризмі. Авіатранспорт.

Види транспортних перевезень. Перевезення авіатранспортом в туризмі. Особливості пошуку та бронювання авіаквитків на регулярні авіарейси. Особливості пошуку і бронювання авіаквитків на чартерні рейси. Бюджетні авіакомпанії – новий напрям в організації перевезення туристів.

Тема. Транспортні послуги в туризмі. Залізничний, водний та автотранспорт.

Перевезення залізничним транспортом. Класифікація рейсових поїздів. Категорії вагонів: сидячий, плацкартний, купейний, спальний, вагон-ресторан, поштово-багажний вагон. Класи вагонів. Європейська класифікація поїздів. Подорожі водним транспортом. Переваги водних туристських подорожей. Круїзи, системи їх організації. Класифікація круїзів. Особливості перевезення туристів на поромах на переправах. Перевезення автомобільним транспортом.

Тема. Туристські формальності та візова підтримка туристських подорожей

Паспортні формальності. Візові формальності. Митні формальності. Валютні формальності. Санітарно-епідеміологічні формальності і надання медичної допомоги туристам.

Тема. Додаткові послуги туристичних компаній

Страховання туристів: страхування від нещасних випадків, медичне страхування, страхування відповідальності. Додаткові страхові послуги. Екскурсійне обслуговування туристів. Супутні туристичні послуги.

Тема. Договірні відносини організаторів туризму та туристів

Договір про туристичне обслуговування. Ваучер, умови його оформлення. Спільні та відмінні риси між ваучером та путівкою. Права та обов'язки туроператорів, турагентів та туристів.

Тема. Особливості просування турпродукту

Просування туристського продукту. Реклама турпродукту. Найефективніші засоби реклами: виставки, ярмарки. Нерекламні методи просування туристського продукту. Напрями формування каналів збуту туристського продукту: зовнішній та внутрішній.

Тема. Системи пошуку та бронювання турів

Принципи пошуку та бронювання турів. Комп'ютерні системи бронювання авіаквитків: система бронювання Amadeus, система бронювання Galileo, система бронювання Worldspan, система бронювання Sabre. Закордонні систем бронювання: Trust, SRS, Utell, Start.

Географія туризму України

Тема. Географія туризму України як наукова дисципліна й окремий напрямок суспільно-географічного українознавства

Об'єкт, предмет та основні завдання наукової дисципліни. Загальнонаціональний, регіональний та локальний рівні українознавчо-геотуристських досліджень

Тема. Загальна характеристика туристичних ресурсів України

Природні та біосферні заповідники, особливості природних національних парків та інші складові туристичної інфраструктури України.

Тема. Природно-ресурсний туристичний потенціал України

Природні та біосферні заповідники, природні національні парки.

Тема. Історико-культурний туристичний потенціал України

Замки, палацові комплекси, архітектурна та археологічна спадщина.

Тема. Схеми туристичного районування

Історико-географічні області України.

Тема. Туристичні регіони України

Рекреаційні райони та регіони України: Азово-Чорноморський, Дніпровсько-Дністровський, Карпатський та Кримський регіони.

Тема. Характеристика туристичних ресурсів Півдня України

Характеристика туристичних ресурсів Запорізької, Одеської, Миколаївської, Херсонської областей, а також Криму.

Тема. Коротка характеристика туристичних ресурсів Сходу України

Характеристика туристичних ресурсів Луганської, Дніпропетровської, Донецької областей.

Тема. Коротка характеристика туристичних ресурсів Західної України

Характеристика туристичних ресурсів Галичини (Львівська та Івано-Франківська області), Буковини, Закарпаття.

Тема. Коротка характеристика туристичних ресурсів Лівобережної України та Слобожанщини

Характеристика туристичних ресурсів Чернігівської та Полтавської, а також Харківської та Сумської областей.

Тема. Коротка характеристика туристичних ресурсів Правобережної України

Характеристика туристичних ресурсів Київської та Черкаської, Волинської, Житомирської та Рівненської, Вінницької, Тернопільської, Хмельницької областей.

Тема. Стратегічні пріоритети розвитку індустрії туризму України

Відродження масового спортивно-оздоровчого й екскурсійно-українознавчого дитячого туризму. Майбутнє соціального туризму. Становлення сільського зеленого туризму як однієї з провідних субгалузей міжнародно-туристичної спеціалізації України.

Туристичне країнознавство

Тема. Об'єкт і предмет країнознавства

Поняття «туристичне країнознавство», мета та завдання курсу. Предмет і методологія курсу. Світова спадщина ЮНЕСКО як важлива складова рекреаційно-туристичних ресурсів світу. Закономірності і принципи країнознавства .

Тема. Держава і країна, етапи формування політичної карти світу

Держава, внутрішні і зовнішні функції держави. Форми правління держав. Етапи формування політичної карти світу. Групи країн за рівнем соціально-економічного розвитку. Типи залежних територій і країн.

Тема. Загальні засади районування світу. Регіони світу.

Загальні засади районування світу. Регіони світу. Країни Європи. Країни Євразії. Країни Азії. Країни Африки. Країни Америки. Країни Австралії та Океанії.

Тема. Загальний огляд країн Західної та Центральної Європи

Країни Західної Європи: Німеччина, Франція, Велика Британія, Італія. Країни Центральної Європи: Польща, Австрія, Чехія, Словаччина. Країни Прибалтики: Литва, Латвія, Естонія.

Тема. Загальний огляд країн Північної та Східної Європи

Фінляндія – «країна тисячі озер». Королівство Швеція, особливості розвитку туризму. Норвегія – «країна фіордів» та стародавніх вікінгів. Перспективи розвитку туризму у Болгарії. Характеристика туристичних ресурсів Угорщини, Румунії.

Тема. Загальний огляд країн Азії

Країни Закавказзя: Грузія. Країни Центральної Азії: Узбекистан. Країни Південно-Західної Азії: Іран. Країни Південної Азії: Індія. Країни Східної Азії: Китай, Японія. Країни Південно-Східної Азії: Індонезія.

Тема. Культурні та історичні особливості розвитку Африки

Країни Північної Африки: Єгипет. Країни Західної Африки: Нігерія. Країни Центральної Африки: Демократична Республіка Конго. Країни Східної Африки: Кенія. Країни Південної Африки: Південно-Африканська Республіка.

Тема. Австралійський Союз. Нова Зеландія та країни Океанії

Характеристика туристичного потенціалу Австралії. Екзотичні курорти Океанії. Туристичні ресурси Маршаллових Островів.

Тема. Країни Північної Америки

Особливості розвитку туризму та туристичні ресурси Канади. Туристична індустрія США. Туризм у Мексиці. Характеристика країн Центральної Америки: Гватемала, Гондурас, Коста-Рика.

Тема. Загальна характеристика країн Латинської Америки

Склад регіону Латинська Америка. Бразилія – столиця світових карнавалів. Туристичні ресурси Аргентини. Розвиток туризму на Кубі, Ямайці та Панамі.

Список рекомендованої літератури

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Закон України „Про внесення змін до Закону України „Про туризм” від 18 листопада 2003 р. № 1282 – IV.
2. ДСТУ 4268:2003. Національний стандарт України „Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги”.
3. ДСТУ 4269:2004. Національний стандарт України „Послуги туристичні. Класифікація готелів”.
4. Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг, затверджені Наказом Державної туристичної адміністрації України від 16 березня 2004 року № 19.

Основна література

1. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навч. посібник. – К.: Академія, 2005. – 704с.
2. Дмитрук О.Ю. Туристичне країнознавство. – Київ: Київський університет, 2012.
3. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні Навчальний посібник. - Чернівці: Книги-XXI, 2003. - 300 с.
4. Мальська, М. П. Туристичне країнознавство. Європа: навч. посіб. / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, О. Ю. Бордун. — К. : ЦУЛ, 2009. - 224 с.
5. Масляк П.О. Країнознавство: підручник. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2008. – 292 с.
6. Погасій С.О. Конспект лекцій з дисципліни «Технологія туристської діяльності» (для студентів 3 курсу денної і заочної форм навчання напряму підготовки 6.020107 – «Туризм») / С. О. Погасій, М. В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва – Х.: ХНАМГ, 2012. – 153 с.
7. Редько В.Є. Туристичне країнознавство. Курс лекцій. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2011. - 223 с.
8. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Підручник / За заг. ред. доктора пед. наук, проф. Орлова В.Ф. - К.: Грамота, 2006. – 264 с.

Додаткова література

1. Абрамов В. В. Історія туризму: підруч. / В. В. Абрамов, М. В. Тонкошкур. – Харків: Видавництво «Форт», 2010. – 286 с.: іл.
2. Александрова А. Ю. Международный туризм / А. Ю. Александрова – М.: Аспект Пресс, 2001. – 461 с. Биржаков М. Б. Введение в туризм. Издание 9-е, переработанное и дополненное / М. Б. Биржаков – СПб.: «Издательский дом Герда», 2007. – 576 с.
3. Вавилова Е. В. Основы международного туризма: Учебное пособие. / Е. В. Вавилова. — М.: Гардарики, 2005. – 160 с.
4. Ігнат'єв П.М. Країнознавство. Країни Азії: Навч. посіб. – 2-е вид. Чернівці: Книги – ХХІ, 2006. – 423 с.
5. Клець В. К. Країнознавство: У 2 т. — Дніпропетровськ: Арт Прес, 1998.
6. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персоналії)/М.Д. Будз, В.О. Мартинюк, Р.М. Постоловський, С.С. Троян.– К.: Київ. славіст. ун-т, 2012. – 255 с.43
7. Косолапов А.Б. Туристское страноведение. – Европа и Азия: Уч.-практ.пособ. – М.: КНОРУС, 2005. – 400 с.
8. Любіцева О. О. Методика розробки турів. Навчальний посібник. / О. О. Любіцева. – К.: Альтерпрес, 2003. – 104 с.
9. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / О. О. Любіцева – К.: Альтерпрес, 2003. – 436 с.
10. Ляпина И. Ю. Организация и технология гостиничного обслуживания. / И. Ю. Ляпина. – М.: ПрофОбразИздат, 2011. – 231 с.
11. Окладникова Е.А. Международный туризм. География туристских ресурсов мира. – М. – СПб., 2010. – 384 с.
12. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Поколотна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. – Х.:ХНАМГ, 2008. – 541 с.

13. Осипова О. Я. Транспортное обслуживание. Обслуживание туристов: Учебник / О. Я. Осипова. – М.: Академия, 2006. – 384 с.
14. Основы туристской деятельности: учебник / Е.Н. Ильина, Г.И. Зорина, Е.В. Мошняга и др. – М.: Советский спорт, 2004. - 200 с.
15. Писаревський І. М. Матеріально-технічна база готелів: підручник / І. М. Писаревський, А. А. Рябєв. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 276 с.
16. Писаревський І. М. Планування та організація туристських маршрутів: Підручник / І. М. Писаревський, М. В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 304 с.
17. Стафійчук В.І., Малиновська О.Ю. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія та Океанія: навч. посіб. – К.: Альтерпрес, 2009. – 427 с.
18. Страноведение: Уч. пособ. для вузов / П.И. Рогач, Н.Е. Косяков, В.Г.Гаркавая, С.В. Лукьянчик. – Минск: БГЭУ, 2003. – 283 с.
19. Страны и народы: Науч.-попул. геогр.-этногр. изд.: В20 т. — М.: Мысль, 1978–1985.
20. Страны и народы мира: Энцикл. справ. — Ростов н/Д: Феникс, 1998. — 608 с.
21. Страны мира: Современ. справ. – М.: Дом Славянской книги, 2004. – 321 с. 44
22. Страны мира: Краткий полит.-экон. справ. / Под ред. И. С. Иванова. — М.: Республика, 1999. — 479 с.
23. Тонкошкур М. В. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Технологія туристської діяльності» (для студентів 2 курсу денної та 3 курсу заочної форм навчання напряму підготовки «Туризм», спеціальності «Туризм», галузі знань 0201 «Культура») / М. В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2011. – 48с.
24. Тонкошкур М. В. Методичні вказівки до лабораторних занять з дисципліни «Технологія туристської діяльності» (для студентів 2 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.020107 – «Туризм», галузі

знань 0201 «Культура») / М. В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; Х.: ХНАМГ, 2011. – 51 с.

25. Тонкошкур М. В. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Технологія туристської діяльності» (для студентів 2 курсу денної та 3 курсу заочної форми навчання напрямку підготовки «Туризм») / М.В.Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; Х.: ХНАМГ, 2011. – 35 с.

Інтернет-ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua> – Сервер Верховної Ради України.
2. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України.
3. <http://www.tourism.gov.ua/> – сайт Державної туристичної Адміністрації.
4. <http://www.world-v-tourism.com> – віртуальний турист – довідки про країни світу (карти, історія, культура, природні умови).
5. <http://www.strani.ru> – сайт про міста та країни світу.